KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.2.2024 r.
COM(2024) 46 final

2024/0025 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu EOG w odniesieniu do zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami

(EDIRPA)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii we Wspólnym Komitecie EOG w związku z planowanym przyjęciem decyzji Wspólnego Komitetu dotyczącej zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami.

2. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Porozumienie EOG

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”) gwarantuje obywatelom i podmiotom gospodarczym z EOG równe prawa i obowiązki w ramach rynku wewnętrznego. Porozumienie przewiduje objęcie prawodawstwem UE dotyczącym czterech swobód wszystkich 30 państw EOG, a mianowicie państw członkowskich UE, Norwegii, Islandii i Liechtensteinu. Ponadto Porozumienie EOG obejmuje współpracę w innych ważnych dziedzinach, takich jak badania i rozwój, kształcenie, polityka społeczna, środowisko, ochrona konsumentów, turystyka i kultura, zwanych wspólnie „działaniami wspierającymi i politykami horyzontalnymi”. Porozumienie EOG weszło w życie z dniem 1 stycznia 1994 r. Unia wraz z jej państwami członkowskimi jest stroną Porozumienia EOG.

1.2. Wspólny Komitet EOG

Wspólny Komitet EOG odpowiada za zarządzanie Porozumieniem EOG. Jest to forum wymiany poglądów dotyczących funkcjonowania Porozumienia EOG. Jego decyzje podejmowane są w drodze konsensusu i są wiążące dla stron. Odpowiedzialność za koordynację spraw dotyczących EOG po stronie UE spoczywa na Sekretariacie Generalnym Komisji Europejskiej.

1.3. Planowany akt Wspólnego Komitetu EOG

Oczekuje się, że Wspólny Komitet EOG przyjmie decyzję Wspólnego Komitetu EOG („planowany akt”) dotyczącą zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami.

Celem planowanego aktu jest rozszerzenie współpracy między Umawiającymi się Stronami Porozumienia EOG w celu uwzględnienia rozporządzenia (UE) 2023/2418 w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA)[1].

Islandia i Liechtenstein zostają wyłączone z udziału w instrumencie oraz z wkładu finansowego na jego rzecz.

Planowany akt jest wyrazem bardzo ścisłej współpracy między Norwegią a Unią Europejską w obecnym kontekście geopolitycznym.

Zgodnie z unijną polityką budżetową jakiekolwiek uczestnictwo w działaniach UE może mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy wpłacony zostanie odpowiedni wkład finansowy. Płatność może jednak nastąpić dopiero po przyjęciu projektu decyzji Rady oraz po przedstawieniu

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA), Dz.U. L 2023/2418 z 26.10.2023.

państwom EOG–EFTA wezwania UE do wniesienia środków, sporządzonego przez Komisję Europejską.

W związku z tym, w celu uzupełnienia luki w finansowaniu w okresie od 27 października 2023 r. do otrzymania odpowiedniej płatności, planowany akt również powinien być stosowany z mocą wsteczną od dnia 27 października 2023 r. Stosowanie z mocą wsteczną nie ma wpływu na prawa i obowiązki zainteresowanych podmiotów i nie narusza zasady uzasadnionych oczekiwań.

Planowany akt będzie wiążący dla stron zgodnie z art. 103 i 104 Porozumienia EOG.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Komisja przedkłada załączony projekt decyzji Wspólnego Komitetu EOG do przyjęcia przez Radę jako stanowisko Unii. Po przyjęciu stanowiska należy je przedstawić Wspólnemu Komitetowi EOG w najbliższym możliwym terminie.

Załączony projekt decyzji Wspólnego Komitetu EOG wprowadza prawo udziału państw EOG–EFTA w działaniach wynikających z rozporządzenia (UE) 2023/2418 w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA), które wykraczają poza to, co można uznać za zwykłe dostosowania techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady nr 2894/94[2]. Rada ustala zatem stanowisko Unii.

Państwa EOG–EFTA powinny również wnosić wkład finansowy w działania, o których mowa powyżej. Islandia i Liechtenstein zostają wyłączone z udziału w instrumencie oraz z wkładu finansowego na jego rzecz.

4. PODSTAWA PRAWNA

1.4. Proceduralna podstawa prawna

1.4.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”[3].

1.4.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Wspólny Komitet EOG jest organem utworzonym przez umowę, a mianowicie Porozumienie EOG. Akt, który ma zostać przyjęty przez Wspólny Komitet EOG, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 103 i 104 Porozumienia EOG.

---

[2] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2894/94 z dnia 28 listopada 1994 r. w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Dz.U. L 305 z 30.11.1994, s. 6.

[3] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy przeciwko Radzie, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych Porozumienia. W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE w związku z art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94.

1.5. Materialna podstawa prawna

1.5.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE w związku z art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94 jest uzależniona głównie od materialnej podstawy prawnej aktu prawnego Unii, który ma zostać uwzględniony w Porozumieniu EOG.

Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

1.5.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Ponieważ decyzja Wspólnego Komitetu rozszerza współpracę Umawiających się Stron Porozumienia EOG w celu uwzględnienia w nim rozporządzenia (UE) 2023/2418 w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA), niniejszą decyzję Rady należy oprzeć na tej samej materialnej podstawie prawnej co uwzględniany akt. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 173 ust. 3 TFUE.

1.6. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 173 ust. 3 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE i art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Wspólnego Komitetu EOG zmieni Protokół 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami, po przyjęciu należy go opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

2024/0025 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu EOG w odniesieniu do zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami

(EDIRPA)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 173 ust. 3 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2894/94 z dnia 28 listopada 1994 r. w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym[4], w szczególności jego art. 1 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym[5] („Porozumienie EOG”) weszło w życie z dniem 1 stycznia 1994 r.

(2) Na podstawie art. 98 Porozumienia EOG Wspólny Komitet EOG może podjąć decyzję o zmianie, między innymi, Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami.

(3) Należy rozszerzyć współpracę między Umawiającymi się Stronami Porozumienia EOG w celu włączenia do niego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418[6].

(4) Należy zatem odpowiednio zmienić protokół 31 do Porozumienia EOG, aby umożliwić podjęcie tej rozszerzonej współpracy.

(5) Stanowisko Unii w ramach Wspólnego Komitetu EOG powinno zatem być oparte na dołączonym projekcie decyzji,

---

4 Dz.U. L 305 z 30.11.1994, s. 6.

5 Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA), Dz.U. L 2023/2418 z 26.10.2023.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii we Wspólnym Komitecie EOG, dotyczące proponowanej zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami opiera się na projekcie decyzji Wspólnego Komitetu EOG dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący